

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.
a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază
Numeri singuratici la 5 cr. se vînd la „Institutul Tipografic“.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Panem et circenses.

(sim.) La anul 247 d. Chr., când pe tronul roman se afla împăratul Filip Arabul, au sîrbat Romanii mileniul fundării Romei și al statului roman.

Pe acest timp starea imperiului era foarte desolată. Timpul virtuților republicane și epoca glorioșilor împărați trecuse și societatea romană se coborîa tot mai adînc pe povișnișul decadenței. În suși tronul împărețesc, stabilitatea supremă a statului, era supus la cele mai violente schimbări și ajunsese a fi o jucărie în mâinile pretorianilor din Roma și a legiunilor din provincii, cari proclamau de împărat pe acela, care promitea și dădea mai mult. Astfel împărații se perindau în scurte intervale unul după altul, fiind cei mai mulți uciși de legiunarii nemulțumiți. În Roma, în toată Italia și prin provincii nesiguranța și anarhia erau în floare și cele mai mari abuzuri se comiteau din partea aceloră, cari ajungeau a fi pe un moment stăpîni situației.

Causa acestor stări deplorabile se afla în însăși societatea romană. Poporul roman de pe timpul mileniului era decăzut, enervat, moleșit. Moravurile și apucăturile străine, mai cu seamă orientale și luxuria, cari își făcuseră intrare și prinseră rădăcini în societatea romană, au corupt moravurile patriarcale și virtuozitatea poporului stăpîn. În locul abnegațiunii personale, a jertfirii pentru patrie și binele poporului, s'a introdus egoismul, vîenarea după interese personale, și după averi, poftă de plăceri excesive și alte viciuri și patimi, cari duc popoarele la peire. Călcarea legilor, defuririle și nedreptățile de tot soiul, precum și alte abuzuri erau la ordinea zilei.

Barbații de caracter, — dacă se mai iuia câte unul — erau luați în ris, huiduiți și persecutați.

Între astfel de stări desolate s'a sîrbat mileniul roman cu pompă extraordinară. Din provincii lume multă s'a adunat la Roma, ca să admire festivitățile. S'au dat zile de-a rîndul fel de fel de petreceri în urbea eternă; patricianii au excelat în lux și în risipirea de bani, ear' poporul de rînd, cel care striga „panem et circenses“ a fost ospătat împărețește...

Însă nici pompa millenară, nici măsurile aplicate de unii împărați mai energici, n'au putut împiedeca disolvarea și în fine cădere imperiului, care a urmat la vîră de 200 de ani după mileniu.

Eată un tablou din vremuri, o mică pagină ruptă din marea carte a vieții popoarelor, care ne arată, că nu îmbuibarea sau pompa externă, nici fanfaronadele sau îngâmfarea susțin popoarele și statele, ci baza trăinicieii lor trebuie să fie virtutea și respectarea principiilor dreptății eterne. Nu degiaba s'a pus pe poartă Burg-ului împărețesc din Viena inscripția: *Justitia regnorum fundamentum*...

Pe noi, generațiunea actuală, soartea ne-a învrednicit (sau mai bine zis: ne-a condamnat) să asistăm la o astfel de sîrbare, la sîrbarea mileniului Maghiarilor, sau cum le place lor a zice: la „mileniul statului maghiar“ (?).

Cuvine-se deci, ca la o astfel de sîrbare să ne tragem seama, cum stăm, să colorim cu colorii adevărate tabloul, în cadrul căruia se desvolaltă spectacolul din capitala maghiară.

Un motiv, că Maghiarii s'au grăbit a face tîmbălău millenar, fără date pozitive istorice, este împregiurarea, că ei voesc să impună atît străinilor din Europa, cât și, vezi Doamne, popoarelor din patrie și popoarelor ce-i încungîură; să arete, ce au fost ei în stare să facă în decursul unei mîie de ani și unde, la ce „înălțime deducătoare“ se află ei acum, față de noi, heloți nemernici și incapabili de a ne măsura cu „nobila viță mongolă“.

Cu ce să impună însă, dacă ei o mîie de ani stătut-au pe plaiurile acestei

patrii și n'au produs nimic, sau foarte puțin, ce se contribuie la progresul universal, sau la progresul patriei în special?

Ni-se va zice, că acolo sînt obiectele de artă din trecut, expuse la expoziție în Pesta; acolo sînt imitațiunile de castele și fortărețe, cari arată lucrări însemnate, cum e bună-oară cetatea lui Huniade dela Hunedoara ș. a.

Da, aceste sînt expuse, dar' ele nu sînt produsele genialității sau diligenței maghiare, care n'a existat nici-odată, ci ele sînt productul străinilor, în prima linie a Germanilor, apoi a popoarelor din patrie. Aceste sînt pene străine, cu cari se împodobesc Maghiarii și voesc a orbi lumea, prezentându-le ca produse maghiare. Astfel castelul dela Hunedoara s'a urzit de Românul Huniade și a fost zidit de meșteri francezi, din sudul Franței. Este deci și acesta product maghiar?

Ar ave Maghiarii ce să expună din trecut în Pesta. Să expună în șir lung actele de tiranisie și opresiune, ce le-au comis față de popoarele acestei țări. Să expună legile făcute de ei în secolii trecuți, în care se reoglidează atât de fidel caracterul lor violent, tiranic și egoistic. Să expună, în loc de picturi de ale artiștrilor străini, în tablouri proprii faptele aristocratei lor din trecut, ale faimoșilor „magyar nemes-i“!

Străinii le-ar fi recunoscători, când ar cunoaște bună-oară tabloul, ce-l face Petofi, vestitul poet maghiar, în poezia sa: *A magyar nemes*. Cât de fidel și cât de adevărat ne descrie el aici pe potentatul maghiar, care șede în castelul seu și-și petrece viețea, benchetuiind și pipînd și bucurându-se de suferințele iobagilor sei!

De-al de aceste sînt penele proprii, cu cari ar trebui să se împodobească Maghiarii. Astfel ar apăre trecutul lor în lumină adevărată.

Încât pentru prezent, ca să zugrăvim în scris tabloul stărilor deplorabile de azi, din millenara Ungarie, ar trebui volume să scriem, pe lângă cele ce s'au scris deja. Corupția cea mai crasă se răspîndește pretutindenea. Defraudările și abuzurile de tot soiul sînt la ordinea zilei. Volnicile și actele de violență față de cetățenii nemaghiari sînt lucruri obicinuite. Pofa de câștig, introdusă în măsură mare prin noii frați ai Maghiarilor, prin Ovrei, împreună cu toate ilegalitățile și cu pofta de petreceri excesive, fac ca Maghiarii să se cufunde tot mai adînc pe un povișniș primejdios.

Eată câteva trăsături din tabloul timpului, în care Maghiarii sîrbează mileniul.

Și ce fac ei, ca să acopere dinaintea ochilor lumii acest tablou urt, dar' adevărat? Ce fac, ca să arunce nîsîp în ochii străinilor?

Lux desvolalt în Pesta o pompă mare, un lux extraordinar, arangiază pe bancheturi și festivități costisitoare de zeci și sute de mii florini, patricianii maghiari excelează în lux și în risipă de bani și presa lor se bucură, vîzînd cum iubilează plebea din Pesta, cea care strigă: „panem et circenses“, sau în traducerea timpului millenar: deregătorii, bani și bancheturi! Aici se potrivește foarte bine cîntecul românesc:

„Domni beau, benchetuesc
Țeranii plîng și plătesc“.

Cugetă ei oare, că splendoarea din Pesta este atît de mare, încât se poată acoperi starea deplorabilă a țării? Dacă astfel cugetă, greșită socoteală fac.

Pompa millenară, fie ea ori-cît de mare, numai umbră aruncă asupra Maghiarilor; pompa millenară nu va împune de loc și, ce e mai mult, nu va împiedeca statul maghiar, și chiar societatea maghiară, de a se adînci tot mai mult pe povișnișul primejdios, pe care a apucat....

Guvernul român și mileniul. În ședința dela 6 Maiu a camerei dl Sturdza, prim-ministrul României, declarînd, că guvernul, ținînd seamă de amicitia ce există între cele două monarhii și suveranii lor, s'a acomodat după acestea și cu cerințele internaționale.

Despre demonstrațiunile studenților în contra mileniului dl D. Sturdza a zis, că nu le aprobă. Luăm la cunoștință.

Chestiunea cehă

și
Federalisarea Austriei.

Nu este în Austria om politic serios, cumpănit, fie de ori-ce naționalitate, care să nu recunoască chestiunea cehică drept cea mai importantă chestie lăuntrică a acestei jumătăți a monarchiei. Ba și mai mult încă: ea va fi punctul de plecare dela care va trebui să-și iee începutul punerea pe base firești a vieții popoarelor conlocuitoare în primul rînd în Austria, ear' mai pe urmă în întreaga monarhie.

Am mai amintit într'un articol precedent, că pe zi ce merge se înmulțesc, și în partidul german-liberal și german-național, oamenii cari nu numai că se împacă cu ideea federalisării Austriei, ci unii o consideră păstre tot ca cel mai sigur scut întru păstrarea naționalității germane în Austria.

Am reproduș după aceea pasagele cele mai importante din broșura publicistului Patzelt și am promis a continua să reproducem vocile competente ale celorlalți oameni politici și publiciști, cari s'au ocupat sau se ocupă cu chestiunea. Într'acestia, în primul rînd vine locuitorul marelui suprem al Boemiei și vice-președintele dietei boeme, Dr. Iuliu Lippert, istoriograful de frunte și peste tot unul din conducătorii Nemților din Boemia (*Deutschböhmen*).Rugat de către „N. F. Presse“ — ceea-ce în sine este deja foarte caracteristic — Drul Lippert a publicat în nrul ei dela 15 Martie un — nu articol, ci — studiu despre „Dreptul public al Boemiei“ (*Ein Wort über das böhmische Staatsrecht*). Studiul este interesant și în părțile lui istorice, cunoștința cărora e de neapărată trebuință pentru cei-ce se ocupă mai amănunțit cu rezolvirea chestiunii; pentru noi însă e destul să reproducem numai acele părți, unde autorul ajunge la anumite concluziuni. Eată deci unele dintr-aceste urmări:

„Noi Germanii nu credem a trece pentru totdeauna, cu vorba „Nici-cînd“, peste pretențiunea Cehilor (adec: restabilirea dreptului public al Boemiei. Red. „Tribune“) Istoria pe politica nu cunosc vorba nici-odată. Nu ne încăpătînim, a nu intra în discuțiunea asupra pretențiunii; făcîndu-o însă trebuie să distingem partea ei materială, precum și motivarea ei...“

„Cel-ce cunoaște ceva mai exact viața intelectuală a poporului ceh, poate bine observa, că nici la el nu forța logică a concepției istorice la dreptul este acel înconștient, care-l conduce a cere autonomia țărilor locuite de el, ci alte ordine de idei...“

„Germanii în Austria, ca atri, de mult încă nu mai alcătuiesc majoritatea (populațiunii Red. „Trib.“), ba nici chiar nu mai sînt un partid național... Parlamentul, ce va fi reînviat pe baza reformei electorale (toemai alaltăieri votată în a doua cetire. Red. „Trib.“) va fi pentru pangermanismul din Austria o proptea și mai slabă decît până acum, și va înmulți cu o grupare mai mult federalismul acuma existent al intereselor. Guvernele (adec cisleithane Red. „Trib.“) ele însele au scos din sinul lor priceperea prețului ce are germanismul în Austria ca păstrător al tradițiunii de unitate a statului; guvernele au lucrat ele însele într'acolo, a se lăsa în părăsire această tradiție și fiecare neglijare (în această privință) a lăsat urme neșterse în existența însăși...“

„Cu cît mai întînsă devine, față cu toate acestea, activitatea în legislațiune și administrație, cu atît ese mai lă-

murit la iveală varietatea firească a condițiunilor de viață a țărilor noastre austriace, ear' autonomia, ce în conștinu se desvolaltă, întrupează această varietate în neafîrnarea organizațiunilor lor creaturilor ei. Cu cît mai îmbelșugate devin agendele ei (ale activității), în mod cu atît mai vîdit se deosebes singuraticele țeri ori grupe de țeri. Se mai vorbește încă de armată, a cărei limbă de serviciu este întemplantor cea nemțească, ca despre vre-o proptea mijlocită a germanismului. Dar' până unde oare merge această limbă de serviciu, și întrucît are ea oare a face ceva cu germanismul? Despre o „biurocrație nemțească“ în ziua de azi vorbește, cu zîmbet pișcher pe buze, numai vre-un orator popular ceh. Tot ceea-ce odată a fost baza Austriei celei vechi, se află în stare de descompunere...“

„Nemții din Boemia au ei oare să ducă și mai departe lupta pe acest temeiu purtînd contra tendențele federaliste ale compatrioților lor cehi? Eată întrebarea practică care ne rîsună din expunerile domnului Dr. Kramarz și ale profesorului Pfersche. Printre momentele, care desțieaptă această întrebare, nici n'am amintit încă gradul cel mare, în care a crescut conștiința de sine și energia poporului ceh, nici măsura în care s'au sporit bunăstarea și mijloacele de putere etc. ale acestui popor. Într'adins am eliminat toate momentele, care ar pute influența o apreciere obiectivă ca momente care fac dispoziție sufletescă. Când însă privim înainte în viitor, nu putem lăsa cu totul nebgat în seamă nici cazul acela, că unii partid radical german i-ar succede, nu numai a ocupa odată locurile bărbatilor liberali, ci a duce și lupta cu mai mult noroc și isbîndă. Se poate, că tinerimea noastră își închipuiește biruința acestui partid ca rezolvarea chestiunii. Dacă i-ar succede deci acestui partid, în executarea programului seu, a desface dela trupina austriacă țărele polono-rutene și dalmatine, oare n'ar trebui apoi să urmeze cu un fel de putere elementară tendențele întru separarea țărilor alpine de acelea încadrate de munții Sudeți? (Adeci *Sudetländer*, adec Boemia, Moravia și Silesia Red. „Trib.“)

„Prin urmare, la nici un caz ne vom fîcuturați în viitor de a ne gîndi asupra chestiunii: „alcătuirea federativă a Austriei...“ Ear' pe de altă parte este lucru lămurit, că pacea atît de dorită în între naționalitățile țerii cu atît mai ușor ar pute fi asigurată, cîtăcîtă această alcătuirea federativă s'ar pute apropia mai mult de idealul aderenței lor dreptului public al Boemiei...“

De aici încolo, autorul tractează „presupuneri“, premisele, sau cum „ar zice condițiunile, în care Nemții ar pute coasimți cu restabilirea dreptului public al Boemiei. Între aceste condițiuni țesură mai întăiu, că Moravia, și încă mai puțin Silesia, n'ar pute fi cuprinse în cadrele dreptului public boem, fără de care însă Cehii încă nu voesc să audă despre vre-o rezolvare a chestiunii...“

Mai departe Dr. Lippert pune ca condiție „recunoașterea unui teritor german în țeara Boemiei“. Ear' în motivarea acestei cereri zice între altele: „Nu doară, că limitele acestor două teritorii (ceh și german) ar trebui să fie primite ca absolut neschimbabile, spre pildă ca granița între două țeri; nu doară că din timp în timp nu s'ar pute face corecturi; dar' cel puțin pentru momentul în care s'ar încheia învoiala ambele părți contractante ar trebui să fie puse pe picior egal în sensul acestei calități și ambele cuprinse, cu teritoriile lor, în contract...“

„Drept, că din concediunea aceasta ar urma și luarea în seamă pe cale administrativă a raporturilor de proprietate; dar', a găsi forme pentru o astfel de luare în seamă, forme care ar menține și recunoaște unitatea regulului istoric, de sigur n'ar fi greu de găsit...“

Autorul trece pe urmă la expunerea stărilor sociale în decursul celor din urmă 50 de ani în Boemia și zice între altele: „A-um treizeci de ani, folosirea limbii germane a fost în părțile cehice așa de generală, încât linia aceeașă de așare dinaintea, unchiu mai puțin pîtrunzător. Dar' ea a fost numai

ca o vîină în aripa fluturului, acoperită cu praful înșelător. Abia l'a svînturat deșteptarea națională a Cehilor, vîina a eșit la lămurire tot așa de lămurită și croită“.

„Toate aceste însă — nu ne amăgim — nu sunt recunoscute ori admise. Aici nici de poporul ceh, nici de nobilime. Acea din urmă nu vede în lîmbă nici o naționalitate — cel puțin încă privește pe Nemți. Ear' poporul ceh își închipuiește direcția actuală a acestei linii (între limba cehică și nemțească) ca un provisoriu, care va trebui să deie înapoi, îndată-ce pretenșiunile lui (privitor la dreptul public) vor fi împlinite. Biurocrația însă, în partea ei cehică, are aceleași vederi...“

„Nici o formă de organizație în sinul omenirii nu este cu desăvîrșire imobilă, vecinică; totul curge, — nici Germanul nu poate ocoli această regulă...“

Cu acest resonament și desvolțarea lui încă în câteva pasage își sfîrșește vicepreședintele dietei boeme studiul seu. „Národní Listy“ scria atunci în primul moment: „Eată un progres mare din partea Nemților față cu noi, o schimbare foarte bună și radicală în tabăra nemțească, când fostul german-național Lippert e în stare să jertfească astfel principul centralistic și astfel merge întru îstîmpinarea principului federativ și a ideii statului cehic“.

Afacerea steagului din Belgrad.

— Din ședința parlamentului maghiar ținută în 6 l. c. —

Confictul nou cu Sîrbia, care din partea oficioaselor este redus la o simplă chestie de heraldică și care a firmat și formează încă un obiect principal al presei maghiare, a fost discutat și în parlament. Cu toate-că după atitudinea presei judecînd, se putea aștepta o furtună sgomotoasă, cel puțin cum a fost cea iscată în afacerea din Zagreb, totuși această furtună n'a urmat, — poate din grația lui Apponyi, care n'a ținut de lipsă a-i mai da vre-o lovitură lui Bánffy, acum destul de zăpăcit. Campania a pornit-o și susținut-o numai opoziția din stînga, Ugroniștii și Kossuthiștii.

Kossuth Ferencz zice următoarele: Acum, când națiunea maghiară își sîrbează în mod solemn existența sa de o mîie de ani, se arde în Belgrad tricolorul națiunii maghiare în fața monumentului principelui Mihail. Aceasta este o lovitură peste obrazul națiunii noastre. O insultă atît de gravă nu poate suferi decît un popor laș. Ministrul-președinte se binevoiescă a-și aduce aminte de cele zise cu prilegiul arderii steagului din Zagreb, când a accentuat, că-și va și împlini datorința întru apărarea perfectă a tricolorului. Eată un nou caz, care reclamă împlinirea promisă a datorinței. Întrebă deci:

„Are ministrul-deci cunoștință, că în Belgrad a fost ars steagul maghiar? Ce măsuri va lua guvernul, ca Ungaria să obțină o desăvîrșită satisfacție pentru pîngărirea colorilor sale?“

Ugron Gábor face aceeași interpelare cu o scurtă motivare.

Bánffy este în poziția de a da răspuns imediat. Guvernul — zice Bánffy — are cunoștință despre pîngărirea steagului maghiar în Belgrad și a făcut imediat pașii de lipsă. Guvernul stă adecă pe acel punct de vedere, că această insultă nu poate rămîne fără satisfacțiune. Cu prilegiul afacerii din Agram, pedepsirea demonstranților a fost o satisfacție îndestulitoare, altfel însă stau lucrurile acum. Dar' încă înainte de a interveni guvernul maghiar, a și sosit satisfacția prin o notă a legatului din Belgrad, din incidentul căreia, guvernul maghiar consideră întregă afacerea de încheiată. (Contraziceri pe bîncile opoziției). În 2 Maiu s'a întemplant, că steagul maghiar a fost ars în piața din Belgrad în fața monumentului principelui Michail-cel-sfînt (Ilaritate generală), actual acesta s'a sîrvișit atît de iute, încât poliția nici n'a mai putut interveni. Legațiunea maghiară însă a înaintat imediat două rescripte către ministrul-președinte al Sîrbiei și către cel de externe, la cari i-s'a răspuns, că atît șeful poliției

din Belgrad, cât și comandantul gendarmeriei au fost dimiși imediat din posturile lor, ear' împotriva demonstrațiilor s'a pornit o cercetare severă. Guvernul s'erb a declarat, că este conștient de datoritățile sale față de un stat cu care întreține relații de prietenie, că dorește a menține aceste relații, dejudecând și reprobând cele obvenite.

Bánffy crede deci, că mai mult nu se poate face, că ceea-ce s'a făcut este extremul posibilității. Guvernul consideră satisfacția dată de mulțumitoare și nu va mai întreprinde alți pași în această chestiune. Cere luarea la cunoștință a răspunsului dat.

Kossuth nu poate considera de suficient răspunsul lui Bánffy, din motiv, că până acum au fost pedepsiți numai cei vinovați, pe când ofensa este de natură atât de gravă încât reclamă în mod firesc semne vădite de regretare din partea guvernului s'erbesc. Sunt mai mult modurile de satisfacție internațională, când bună-ooră legatului i-se face visita în gală din partea ministrului-president, când regele trimite domnitorului statului ofensat o notă, în care regretă incidentul ofensiv. Pentru-ce se nu poate pretinde Ungaria această satisfacție? (*Magna petis Phaeton!* Red. „Trib“.)

Ugron nu poate nici el primi răspunsul lui Bánffy. Cele mai grave insulte nu se pot răsfrânge pe hârtie. Dacă ne mulțumim cu astfel de satisfacții, s'e nu ne mirăm dacă tricolorul nostru maghiar este pângărit astăzi în S'erbă, mâine în România. (Aha! Red.) Unde vom ajunge cu autoritatea statului nostru, dacă tricolorul nostru va fi vecinic pângărit, ear' drept satisfacție ni-se dă numai relegarea vre-o câtorva studenți. Unde rămâne satisfacția de drept public? Aici nu poate începea decât satisfacția internațională. Dacă nu ne vom ști procura cuvenită satisfacție, merităm de a fi în continuu insultați! (Aprobări vii). Pentru-ce avem armată și marină, dacă nu pentru scopul de a ne apăra în contra astorfel de insulte? (Aprobări furtunoase). Ce crede guvernul? S'erbă doar n'ar fi cutezata ofensa astfel Ungaria, dacă ar sta izolată și n'ar ști la spatele sale pe puternicii protectori, pe cari se bazează! Până-când vom suferi noi ca eroica (!) națiune (jidano)-maghiară se treacă de lașă înaintea lumii civilizate, și aceasta numai în urma lășității ministrilor noștri? (Aprobări.)

Ce soarte poate spera națiunea noastră, dacă nici dela o nație atât de mică (Prea i-se pare mică! Red.) cum este cea s'erbescă, pe care am spriginit-o secol de-arindul, nu ne putem dobândi satisfacție? Nu ne putem dobândi din motiv, că aci este vorba numai de pângărirea tricolorului maghiar. Nu încapă însă îndoiială, că dacă ar fi fost pângărit steagul negru-galben (al Austriei), ar sta deja la frontieră monitoarele și tunurile. (Rușine, rușine — exclamă opoziția.) Trage la îndoiială patriotismul guvernului și al partidului guvernamental, care nu vede în cazul de față calamitatea onoarei națiunii maghiare. Răspunsul lui Bánffy nu-l primește.

Bánffy declară din nou, că despre afacerea cu steagul din Belgrad numai cu indignațiune poate vorbi, dar' satisfacția dată din partea guvernului s'erbesc este maximul de satisfacție ce s'a putut da.

Majoritatea ia răspunsul lui Bánffy la cunoștință.

Congregațiunea comitatului Bistrița.

Statificarea școalelor.

Bistrița, 3 Mai 1896.
(Urmare.)

Un alt obiect important pus la ordinea zilei era statificarea școalelor, dorită și cerută în adresa comitatului Hunedoarei îndreptată către parlament.

Comisiunea permanentă a propus reprobarea adresei și înțrarea reprobării la protocol.

Di Dr. Ioan Pop cere cuvântul și zice cam următoarele:

Eu încă sânt de acord cu reprobarea adresei amintite; nu mă îndestulește însă trecerea ei simplă la protocol. E sigur odată, că adresa amintită e înaintată la parlament și guvern, deci eu aflu necesar, că și reprobarea din partea noastră a statificării s'e se înainteze la aceiași factori constituționali, în scopul, ca aceia s'e nu aibă la îndemână numai vocile și motivele pretinse pentru statificarea școalelor, ci și motivele reprobării noastre, a susținerii școalelor confesionale de azi, și a școalelor susținute de corporațiuni.

În art. de lege 44 din 1868 e garantată bisericilor și corporațiilor libertatea de a înființa școli, și dreptul de a-și alege limba de propunere. Acest drept e periclitat și vătămât edâne prin statificare, și încă fără motiv și fără scop real.

Eu, din experiența mea proprie vă pot asigura, că Excelența Sa dl ministru de culte s'a declarat foarte mulțumit cu rezultatele instrucțiunii în școalele confesionale și în ale

corporațiilor din acest comitat. Ear' instrucțiunea în aceste școli, împlinindu-și misiunea, nu pricep ce rațiuni ar pute avea statificarea școalelor, mai ales când știu sigur, că școalele de stat în părțile noastre arată rezultate inferioare și dispărute, pe lângă celelalte. Mai departe știu cu toții, că în școalele confesionale și ale corporațiilor, pondul și scopul principal e instrucția împreună cu creșterea morală.

În școlile de stat însă temeiul se pune pe instrucția intelectuală, aproape exclusiv.

În școlile confesionale de azi se cultivă limba poporului și a bisericii susținătoare de școală; în cele de stat această limbă se ignorează, ceea-ce e nedreptate și primejdie pentru țeară și popoarele sale.

Deci eu fac următoarea propunere (în scris):

„Congregațiunea primește propunerea comisiunii permanente, cu adausul, că reprobarea statificării școalelor populare confesionale, împreună cu motivele amintite și eventual alte motive, prin mijlocirea organelor comitatului nostru, s'e se aducă cu modalitatea cea mai potrivită la cunoștința parlamentului și guvernului țerii“.

Kellner Ignatz (not. public):

Eu așa v'ed, că aici e o pedecă formală, fiindcă după lege, comitatul numai în forma petiționării poate comunica cu parlamentul și guvernul. Deci propunerea nu se poate primi, fiindcă nu e petițiune.

Comitele-suprem, și el tot aceasta o susține.

Di Dr. D. Ciuta:

Eu nu aflu nici o pedecă formală. În propunere e zis, că organele comitatului nostru se aducă cu modalitatea potrivită, la cunoștința factorilor, reprobarea și motivele noastre. Așa dar' organele noastre pot alege forma petiționării sau a reprezentățiunii, sau ori-care, numai s'e fie cea potrivită. Și chiar pentru aceea propunerea nici nu prescrie forma. Deci susțin propunerea dlui Dr. I. Pop.

Carol Müller (preot ev. luth.) Zice:

Nu pricep nici eu, că de ce ar suferi propunerea de defecte formale; căci noi avem dreptul a îndruma organele noastre comitatense a face această mijlocire; ear' organele au obligațiunea s'e le împlinească, și încă în forma potrivită.

În fine susține propunerea dlui Dr. I. Pop.

Se pune la vot:

Propunerea dlui Dr. I. Pop ese învingătoare cu majoritate de voturi. (Bucurie generală).

Comitele însinuă recurs.

Sașii și Românii au votat împreună.

(Va urma).

REVISTA PRESEI.

„Gazeta Transilvaniei“ (nr 91) scrie din incidentul împlinirii de doi ani dela procesul „Memorandului“, un prim-articol intitulat: „Care s'e fie gândul nostru“.

„Măne (7 Maiu n.) se împlinesc doi ani, — zice „Gazeta“ — de când în mijlocul însuflețirii poporului român adunat din toate părțile, a însuflețirii pentru cauza sa dreptă s'a început înaintea juraților din Cluj procesul Memorandului.

În timpul acesta ne-am putut convinge cu toții despre scopul, ce l-au avut și îl au cei dela putere cu urmărirea judecătorești, cu procesele politice, cari de atunci au mers tot crescând și cari au cerut tot mai multe victime până și din mijlocul țărânilor noastre.

„Și toate acestea le-am suferit — continuă „Gazeta“ — și le suferim pentru-ce?“

„Pentru-că contrarii nostri se poartă cu speranță, că prin aceste persecutări le va succeda a teroriza poporul nostru așa de mult, încât cu timpul s'e nu mai cuteze nimeni s'e-și ridice glasul în apărarea drepturilor lui și în combaterea atențatelor, ce se fac în contra vieții sale naționale.

Și de unde își iau contrarii nostri credința, că cu astfel de prigoniri ne vor aduce pe noi Românii la neputința de a mai rezista?“

Din experiența lor veche, ce s'a aprobat de atâtea-ori, că pe noi Românii ne pot desbina ușor îndată-ce se vor arăta de-o parte nefundate, ear' de alta vor juca pe coarda slăbiciunilor noastre personale. Vorba contelui Iuliu Andrassy: „Într-o mână biciul, ear' într'ală ovăș“.

Cu acest sistem au voit s'e-și însereze norocul contrarii nostri și la procesul Memorandului, dar' n'au reușit, căci fanatismul Ungurilor clujeni a făcut s'e le scape ovășul din mână, și au rămas numai cu biciul, pe care-l pocnia însuși președintele tribunalului de se ducea vestea“.

Se spune mai departe în articol, că zădarnice au fost toate sforțările șoviniste de „a aduce pe membrii comitatului de pe banca acusaților la o rușinoasă capitulare; nu li-a succed nici măcar s'e-și desbina“.

„Dar' dacă n'au putut s'e împedeca desastrul moral, — scrie „Gazeta“ — ce l-au îndurat, prin bărbăteasca și demna declarație, prin

care acusații se constituiră în acuatori, ei au primit, un an și jumătate mai târziu, satisfacția ca, în diametral contrast cu spiritul acelei declarații, doi corifei ai comitatului s'e-și făcă închinăciunea șefului acelei puteri publice, care i-a acusat și i-a condamnat“.

Arată apoi articolul gravitatea situațiunii, în care ne aflăm astăzi, accentuând, că „este timpul suprem, ca s'e se pună în mișcare și s'e se reînvie circulațiunea în organismul întreg al partidului. Și proba cea din-tălu, ce-o va da partidul nostru național astfel recules, sperăm, că va dovedi, că cele-ce s'au petrecut și se petrec în sinul partidului nu sânt nici-decum efluxul unor stări bolnave în organismul național, că acesta este încă sănătos și n'are lipsă decât, cum am zis, numai de-o desmorbire a tuturor membrilor

sale, de-o înviorare a forțelor sale, pentru-ca se poată lua însuși cea mai hotărâtă poziție față cu unele aparițiuni anormale din sinul seu.

În timpuri grele, ca cele ce le străbatem, nu ne mai putem împedeca și încurca cu chestiuni personale, de ori-ce natură ar fi; nu ne putem opri la neajunsurile, cu cari au a se lupta între ei membrii comitatului.

Astăzi am ajuns la punctul' când trebuie s'e exclamăm cu străbunii nostri: *Salus rei-publicae suprema lex!* Nu persoanele, ci principiile trebuie s'e ese învingătoare.

Nu chestiunea păsurilor individuale, ci numai și numai chestiunea cea mare și sfântă a păsurilor noastre generale, chestiunea de viață a națiunii noastre atât de amenințată trebuie s'e fie hotăritoare pentru faptele noastre“.

CONTRA MILLENIULUI.

Meetingul dela București.

Eată după „Epoca“ un scurt raport despre decursul meetingului de protestare în contra milleniului.

(Înainte de amiază).

Veseli și cu carde tricolore la butonieră, zeci de studenți cutreerău înainte de amiază stradele principale ale capitalei, oferind trecătorilor câte un număr din gazeta de ocazie „Jos Milleniul“ și câte o cocardă tricoloră. Nimeni n'a refuzat pe entusiști tineri; unii au dat 2 și 5 lei pentru gazetă și pentru cocardă.

O comisiune de studenți a rugat pe toți comercianții și pe toți proprietarii de case din Calea-Victoriei s'e arboreze drapelul național, și nimeni nu s'a împotrivit rugăciunii studenților. Peste o jumătate de oră se mobilisase însă și poliția, care a impus comercianților și proprietarilor de case s'e de jos stindardele; mulți au cedat amenințărilor poliției. Astfel abia numai zece case au fost pavoasate.

(În Cismegiu). Vre-o 40 de studenți făceau poliția de onoare; au avut o muncă grea, căci trebuiau s'e organizeze rîndurile.

Aproape toate societățile din capitală cu drapelele lor veniseră rînd pe rînd în Cismegiu.

Erau și trei muzici și două bande de lăutari.

Până la ora 1 alea principală gemea de lume.

Atunci, unul din membrii comitatului național studențesc, dl Cancicov, se urcă pe o bancă și dănd semnalul formării cortegiului, face un apel manifestanților s'e se ferească dela ori-ce manifestații sgomotoase cari ar pute avea consecuențe grave, și s'e păzească, ca ordinea s'e fie menținută pretutindenea.

(Pornirea cortegiului). La ora 1½ cortegiul ese din grădină. În frunte mergeau studenții cari formau poliția de onoare, apoi comitetul național studențesc cu drapelul albastru al domnișoarelor române din Sibiu. Și imediat un alt drapel alb care purta următoarea inscripție cu litere mari roșii:

Jos Milleniul!

Apoi au urmat zeci de drapele purtate de câte trei și patru oameni, cu următoarele inscripții:

Calea dreptății duce la victorie! Jos urgia maghiară! Prin luptă la izbândă! Trăească luptătorii românismului! etc., etc.

Când cortegiul ajunse în Calea-Victoriei, abia atunci eșise din Cismegiu ultimul grup de manifestanți, societatea lăutarilor.

(Pe Calea-Victoriei). De-a lungul Calei-Victoriei trotuarele erau înșesate de lume. Circulația nu numai a trăsurilor, dar' chiar și a pietonilor s'a întrerupt.

Un incident înaintea Hotelului Bulevard.

D-nii I. Coroianu și Aurel Popovici se aflau la o fereastră din etagiul al II-lea al hotelului. Priviau încântați la această manifestație. Unii i-au zărit și a fost de-ajuns atât, ca din mii de piepturi s'e isbucneasă strigăte de *Ura!* Dnii Coroianu și Popovici s'au retras dela fereastră.

(Înaintea palatului). — Tăcere! tăcere! — se aude din mii de guri.

Cortegiul sosește înaintea palatului. Se face un moment tăcere, apoi toate muzicile au intonat imnul regal trăească Regele! Și întreg cortegiul a răspuns acorurilor muzicii:

— Trăească Regele și Regina! Ura! Ovațiile și uralele se repetă înaintea caselor d-lor G. Vernescu și general Manu.

D. G. Gr. Cantacuzino, fost președinte al senatului, privia dela fereastră la această manifestație și mii de glasuri strigă:

— Ura! ura!

(La șosea). Aproape de rondul din urmă dela șosea, pe un câmp deschis se ridică o tribună. Împregiurul acestei tribune se adunaseră manifestanții, al căror număr scăzuse deja mult.

La tribună se urcă studentul Balănescu, care ține un discurs, schițând luptele Românilor de peste munți și protestând în urmă în contra participării Românilor la milleniu.

A mai urmat câteva discursuri și apoi manifestații, pe la orele 5, s'au împăstiat în liniște.

Meetingul din Viena.

Astăzi am primit un exemplar din plactele, prin cari s'a conchemat meetingul de protestare al studențimii nemaghiare și nejdane din Viena. Placatul e tipărit pe o coală de hârtie ca de un metru lungă și conține o căldurosă și energic apel către „Comilitoni“. — Se poate vedea în vitrina librăriei noastre.

— Ziarele maghiare se ocupă toate foarte mult cu acest meeting, care nu s'a ținut. Rezoluțiunile studenților, pe cari le publică în extensiune, le-au făcut furioase.

„Ellenzék“, de pildă, exclamă: Vezi ce face prea multa consumație de bere?!

„Budapesti Hirlop“ numește ignoranți și mincinosi pe studenți. Vom publica unele floricele de acestea.

— Rezoluțiunile tinerimii ariace au fost publicate per extensum în „Deutsches Volksblatt“, „Deutsche Zeitung“ și „Ostdeutsche Rundschau“. Celelalte, jidovești, se acată numai de câte un punct din ele și-l criticează. În Germania rezoluțiunile vor avea o publicațiune extinsă; chestiunea a devenit sensațională.

— Meetingul va fi la tot cazul conchemat de nou. Mai multe societăți politice și-au oferit studenților serviciile sale în arangirea lui. Dacă, după toate demersurile posibile lega'e totuși va mai fi oprit, e probabil că se vor face mari demonstrațiuni pe strade.

Pe scurt, meetingul oprit a avut deja un succes cu mult mai mare decât dacă l-ar fi permis. Eată cine fac agitațiile: autoritățile, cari vor s'e înădușească sentimentul public.

— Din Iași s'a trimis tinerimii universitare din Viena o telegramă de felicitare. Telegrama însă a fost reînpoiată din Budapesta, probabil pentru-că ocurau în ea cuvintele: „asiati cu mască europeană“. Genial oficial de telegraf s'a recunoscut, s'e vede, și n'a transmis-o mai departe.

Voci contra milleniului.

Foile independente din străinătate continuă a scrie articoli înverșunați contra milleniului.

Vom da în cele următoare un scurt resumat din părerile câtorva foi de frunte germane.

„Kölnische Zeitung“ constată, că naționalitățile s'au ținut cu desăvârșire departe de festivități și că dintre iubilații milleniului jumătate au fost Ovrei, cari nici-decât n'au jucat acel rol care li-s'ar fi convenit. „Astăzi maghiarimea a voit a se fali — scrie numita foie — și Casa regească i-a stat în ajutor întru aceasta, — aceasta e caracteristica frumoasei s'erbări millenare“.

Același ziar scrie între altele într'un raport despre secțiunea istorică a expoziției că:

„Europeanul se simte acasă în această expozițiune, care în primul rînd e opera jidovimii spriginite și apărata din cale afară de statul maghiar.“

„Dreptatea“ (nr. 91) satirizează în prim-articolul seu intitulat „Millenarii“ foile maghiare pentru osanalele unanime, pe cari nu încetează a le publica zi de zi dela deschiderea expoziției millenare în-orăce.

Arată, că toate aceste osanale sânt false, nesimțite, ridicole și le persiflează. Articolul se fuchieie cu următorul pasagiu:

„Poate fi, că a lor credință altcum îi învață, sau că credința, căreia ei s'e închină, altcum sună. Una însă nu poate s'e fie — credem noi — și adecă aceea nu, ca oameni fără nici o credință religioasă se poată mult timp fățări și fușela chiar și pe Dumnezeu“.

„Această expoziție însemnează domnia culturii străine sub prestigiul steagului maghiar și de oare-ce jidovimee e cosmopolită, același caracter îl are și opera creată de ea“.

Ziarul liberal „Leipsiger Neueste Nachrichten“ se exprimă în următorul chip:

„S'erbările Maghiarilor sânt zile de jale pentru Germani, căci succesele Maghiarilor însemnează perderile Germanilor.“

„Dar' s'e nu se îndatueze Germanul a săruta sbicul, care-i pocnește pe spate. S'e nu uităm, că Nemții au eliberat cetatea Budei de sub jugul de 200 de ani al Turcilor, în vreme-ce Maghiarii se luptau în tabăra turcească și că cetățenimea Budei chiar și în a doua jumătate a secolului nostru a fost germană.“

Și nu voim s'o uităm nici aceea, că în câțiva ani au suprimat contra constituțiunii 2300 de școli germane din Ungaria odioasă gotică“.

Aceste voci le scoatem din „Alkotmány“ (nr. 111). Câte vor mai fi de cele, peste cari nu dăm.

O predică „patriotică“.

— Scrisoare particulară. —

Beiuș, 4 Maiu 1896.

De o agitație febrilă este cuprins tot poporul român în față s'erbărilor mari ungurești potemkiniane, supranumite „s'erbări millenare“, cari de ori-care Român de bine sânt privite ca un atentat îndreptat în contra vieții noastre ca popor separat, cu drepturi vechi istorice.

Această s'erbare are de scop a arăta lumii, că Ungaria întemeiată de Árpád și susținută numai de nobila lui viță, este un stat „unitar-național-maghiar“, nebagând în seamă nici drepturi, nici tradițiuni, nici istoria care susține, că Ungaria este un stat poliglot.

În față acestor s'erbări, conducătorii poporului au o misiune sacră, de a învăța poporul și a-i arăta adevărul, ca așa poporul credul se nu poată fi înșelat și sedus de iniiciile nostri. — Această datorie religioasă morală o au mai ales preoții și învățătorii, cari fiind în nemijlocita apropiere a poporului, ușor îl pot convinge și lumina, speranța noastră deci este așezată în cler, care până acum totdeauna a arătat o tărie și tenacitate admirabilă în susținerea luptei noastre naționale.

Durere! între membrii clerului sânt și de aceia, cari din infirmitatea caracterului, poace chiar fără de voe, s'e fac unealta rușinoasă a dușmanilor nostri politici. — Un analog cas s'a întâmplat de curând în Beiuș: Unul dintre fruntașii clerului diecesei gr-cat. Oradane, protopopul Beiușului, în Dumineca trecută cu finea serviciului divin, a adresat poporului o vorbire înflăcărată în spirit „patriotic“, în care îndeamnă pe mic, pe mare, s'e vină la s'erbarea religioasă, ce se va ține în 10 Maiu st. n. în memoria înălțătorului eveniment, a ocupării patriei de „frații nostri Unguri“, cu cari noi totdeauna am trăit în pace și perfectă armonie, deci n'avem cauză a ne plânge în contra lor; drept-aceia fiecare poporean al bisericii gr-cat. din Beiuș în special, are datorință morală a participa la această s'erbare religioasă, cu atât mai virtuos, „că mai ales noi (adecă Beiușenii) avem s'e mulțumim multe „fraților nostri Unguri“. — Ce ironie horrendă, s'ermene Beiuș! Tu, care atât de des ai avut ocaziune a te împărtăși din prietenia periculoasă a Ungurilor, — tu se s'erbizi? — când cu forța i-se răpește limba și școala, care merită a fost de fundatorul ei de eternă memorie se propage ideile sublimine naționale între vlašarele tinere ale apăsăului popor românesc. Aceasta-i prea mult... Ora supremă a sosit, lumina s'e se deslege de întunec.

Deschiderea băii de iod, sare și noroiu în Ocna

(Vizakna lângă Sibiu în Transilvania)

cea mai puternică baie de pe lume de iod și sare, cu apă liberă de gips, care este deci cea mai curată apă salină pentru folosința de cură internă.

Conține în 1000 de părți de apă tătăliană Jodnatriu 0.25, adică de 12 ori mai mult decât Lipnic (Jodmagnesia 0.02) și de 6 ori mai mult decât Hall (Jodnatrium 0.04).

Seson de cură Maiu — Septemvrie.

Ca arăndatorii băii dela Ocna, avem onoarea a anunța că atât băile cele reci, cât și cele calde de iod, sare și noroiu, precum și izvoarele saline prețuite și curate de beut, sunt deschise.

Izvoarele de cură și băile din paturile de sare din Vizakna (Ocna) au avut efect eminent la următoarele moruri: scrofuloză, gicht, reumatism cronic de musculatură și glesne, otrăvire cronică cu argint viu, boale de sânge (gălbănare și anemie la fete ce sunt în dezvoltare), boale de piele, umflături de splină, ficat și limfe, rane la oase, rachitis, moruri de femei (scursuri albe), nevralgie (ischias), greutăți la urinare, îngrășare etc.

Cele două răcoritoare și curate izvoare saline de beut (izvoarele Josef și Szécheny) au fost supuse în Cluj unei analize chimice oficioase și au fost recunoscute ca „apte pentru cura de beut” prin o uniformă apretiere alor doi eminenți profesori universitari, a dlui profesor *Dr. Fabinyi*, chimic și a dlui *Dr. Purjesz*, dela clinica internă, și adică cu putere vindecătoare pentru boale catarale, catar de gât, de laringe, de plămâni, de nas, gâtlee (influența și urmările ei), stomach, intestine, la organele de urinat (catar de beșică, de rărunchi și petri în beșică), exsudat în piept și stomach, umflătură de ficat, splină și gălci, în contra veninului și a gălbănării, a constipațiunii, hemoroide, boale de femei (scursuri) și în sfârșit în contra anemiei și a gălbănării la băieți scrofuloși. Pentru toate aceste recomandăm cu insistență p. t. publicului izvoarele noastre salutare.

Pentru întărirea corpului băieților bolnavi și a le face posibilă inhalarea aerului bogat de ozon din apropierea lacurilor saline, s'a pus la cale și înființarea unui loc de joc și gimnastică. Pe lângă aceasta s'a mai înființat în primăvara trecută spre plăcerea oaspeților de cură un *parc*, foarte frumos și mare.

Musică de cură de 3 ori pe săptămână.

Prospecte expediază *gratis* și *franco* arăndatorii de baie la cererea fiecăruia. La cercetări multe invitat

cu toată stima

Göllner, Unterer și Pankiewicz,
arăndatori de băi.

Ocna, în Maiu 1896.

[1356] 1—3

Ospătăria nou edificată

din strada Schwimmschul nr. 28 cu întreg arangiamntul, în legătură cu licenție, trafic și sare, în apropierea casarmei tunarilor, se vinde din mână liberă.

Informațiuni mai deaproape în strada Schwimmschul nr. 38. [1385] 2—4

La „Institutul Tipografic” din Sibiu se află de vânzare:

Propise pentru examene.
100 bucați 65 cr.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în librăria „Institutului Tipografic”, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC
ÎN
ECONOMIA RURALĂ
compus de
celi 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRIILE

de
Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A doua edițiune

în
ȚINEREA VITELOR

de
Eugen Broto,
president al „Comuniții române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pr.țul anui exemplar 12 cr. v. a.

Circus M. Karoly.

Zilnic mare reprezentațiune,

în cea mai aleasă artă de călărit, dresură de cai, dame și domnica Jockey, călărit parforce, trab și grotesc (ciudat), mai departe în gimnastică, jongleur-i, athletică, equilibristică, ballet și pantomimă bogată în decorațiuni.

Zilnic program nou și variat.

Dumineca și în sărbători câte 2 reprezentațiuni

inceputul primei reprezentațiuni la 4 ore d. a. cu preț redus; a doua reprezentațiune ca de obicei la 8 ore seara.

Prețurile locurilor: Spersitz (numărotat) 1 fl.; Locul I. (II. rând) 80 cr.; Locul II. (III. rând) 60 cr.; Locul III. (IV. rând) 40 cr.; Galerie 20 cr. — Soldații, studenții și copii plătesc pe Locul I. 60 cr.; Locul II. 40 cr.; Locul III. 30 cr.; Galerie 15 cr. Lecțiuni de călărit se dau pentru dame, domni și copii, deasemenea se primesc și cai pentru dresare.

Reflectanții binevoiască a se adresa direcțiunii.

Cu deosebită stimă

M. Karoly, director.

[1368] 4—

Apă minerală de Borszék.

Regina tuturor apelor ce conțin acid carbonic.

Apă eminentă de cură și la beut răcoritoare, care la expozițiile din Budapesta, Viena, Paris și Triest etc., și-a dobândit medalii de aur și argint, precum și diplome de recunoștință.

Ca apă de cură este probată cu deosebire la anemie, nevralgie, mistuire grea, lipsa de apetit, catar de stomac, acreală în gât, și mai cu seamă la greutăți de urinare, atât la bărbați cât și la femei.

Ca apă răcoritoare cu vin, limonadă și sirup amestecată, e un ce ne mai pomenit.

Depozitul principal pentru Sibiu este la

[1334] 2—3

Ludwig Fuchs,

la care se poate procura această eminentă apă minerală totdeauna în cantitate mare și detail, pe lângă cele mai moderate prețuri.

Pentru veritabilitatea și curățenia apei Borszék luăm numai atunci responsabilitatea și toate garanțiile, dacă sticlele vor purta etichetele noastre.

Lazar și Verzar,

unicul expediment de apă minerală de Borszék în Brașov.

Diplomă de onoare.

Institut Tipografic în Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ și DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit
de cuverte, cerneală, recuise de scris,
ceară de pecetluit etc.

Bilete de vizită

după plac și cerere

Mare deposit
de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină
de epistole
cu plicuri în casete.

Biblioteca populară a „Tribunei”

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Dicționar

român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.